

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneđi
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

MÜDEK Akreditasyon Süreci ve Öğrenci Değerlendiricilerin Sürece Katılımı

MÜDEK Öğrenci Değerlendirici Eğitim Çalıştayı
MÜDEK Ofisi, İstanbul

Gerekçe

- 2005 yılında Bergen'de Bologna süreci bakanlar zirvesinde kabul edilen "Kalite Güvencesi için Avrupa Standartları ve Ana Esasları" (ESG – The European Standards and Guidelines for Quality Assurance) belgesinin, kalite güvence ajansları için getirdiği Avrupa standartları, kalite değerlendirme takımlarında öğrenci üyelerin de bulunmasını öngörmektedir.
- MÜDEK'in, üye olmayı hedeflediği "Yükseköğretimde Avrupa Kalite Güvence Kütüğü" (EQAR – European Quality Assurance Register for Higher Education) kuruluşunun bu öngörüsü doğrultusunda süreçlerine öğrenci değerlendirici dahil etme kararı almış ve pilot uygulamaya başlamıştır.

Uygulama Başlangıcı ve Gelişimi

- MÜDEK değerlendirme sürecinde öğrenci değerlendiricilerin katılımı uygulaması MÜDEK'in 2012-2013 değerlendirme döneminde bir değerlendirme takımında, bu takımın ziyaret edeceği kurumun onayı alınarak, öncü uygulama olarak başlatılmıştır.
- Öncü uygulama 2013-2014 ve 2014-2015 değerlendirme dönemlerinde daha fazla sayıda değerlendirme takımında öğrenci değerlendirici görevlendirilmesiyle yaygınlaştırılmıştır.
- 2015-2016 değerlendirme döneminden başlayarak, genel değerlendirme içeren her değerlendirme takımında bir tane öğrenci değerlendirici görevlendirilmektedir.

Öğrenci Değerlendiricilerin Seçimi ve Eğitimi

- Öğrenci değerlendirici adayları MÜDEK Aday Belirleme Komitesi (ABK) tarafından belirlenir (tercihen lisans öğrencilerinin aktif olarak yer aldığı ulusal ve uluslararası sivil toplum platformları ile temaslar yoluyla).
- Seçilen öğrenci değerlendirici adaylarının seçildikleri tarihte bir mühendislik dalında lisans ya da lisansüstü programa kayıtlı olması gereklidir.
- Seçilen öğrenci değerlendirici adaylarının disiplin cezası almamış olması gereklidir.
- Seçilen öğrenci değerlendirici adaylarının MÜDEK öğrenci değerlendirici eğitimine katılarak göreve hazırlanmaları gerekir.

Öğrenci Değerlendiricilerin Seçimi ve Eğitimi

- Öğrenci değerlendirici adayları MÜDEK Aday Belirleme Komitesi (ABK) tarafından belirlenir (tercihen lisans öğrencilerinin aktif olarak yer aldığı ulusal ve uluslararası sivil toplum platformları ile temaslar yoluyla).
- Seçilen öğrenci değerlendirici adaylarının seçildikleri tarihte bir mühendislik dalında lisans ya da lisansüstü programa kayıtlı olması gereklidir.
- Seçilen öğrenci değerlendirici adaylarının disiplin cezası almamış olması gereklidir.
- Seçilen öğrenci değerlendirici adaylarının MÜDEK öğrenci değerlendirici eğitimine katılarak göreve hazırlanmaları gerekir.

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı

- (a) Öğrenci değerlendiricinin de diğer değerlendiriciler gibi, kurumla bir çıkar çatışması ve/veya çakışması ilişkisi içinde olmaması gerekir ve bu konuda öğrenci değerlendiriciden yazılı beyan alınır. Belirlenen öğrencinin değerlendirme sürecine katılması için ilgili kurumun dekanından onay alınır.
- (b) Takımda bulunan öğrenci değerlendirici takım başkanı ve eş başkanı ile birlikte çalışır.

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı

(c) Takım başkanı ziyaret öncesinde dekanlıktan, takımdaki değerlendirici öğrencinin görüşme yapacağı öğrencilerin belirlenmesini ister. Değerlendirilecek her programdan 2 öğrenci, ayrıca kampusun genel imkanlarını tanıtmak üzere, bir öğrenci seçilir. Bu öğrenciler mümkünse son sınıftan ve eğitim-öğretimle yakından ilgili olanlar arasından seçilmelidir. Bu tanıma uyan seçilmiş fakülte ve bölüm öğrenci temsilcileri, kulüp başkanı vb. tercih edilmelidir. Kurumda değerlendirilecek program sayısının az olması durumunda, program başına öğrenci sayısı ziyaret öncesinde takım başkanı tarafından arttırılabilir.

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı

(d) Öğrenci değerlendirici ziyaret edilen kurumdaki öğretim üyeleri ve yöneticiler ile temas ve toplantılar dışındaki tüm takım etkinliklerine katılabilir; bu kapsamda öğrenci değerlendiriciye takım başkanı tarafından görev verilebilir. Öğrenci değerlendiricinin dekanlık tarafından seçilen öğrenci grubuyla toplu olarak dekanlıkta sağlanacak bir mekanda toplantı yapması ve öğrencilerin görüşlerini dinlemesi ve bunun sonuçlarını takım içi toplantısında takıma bildirmesi yeterli olacaktır.

(e) Öğrenci değerlendirici takım içi toplantıların tümüne katılır.

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı

(f) Ziyaretin 0. gününde yapılan ilk tanışma toplantısında takımda bulunan öğrenci değerlendirici kurum tarafından seçilen öğrencilerle tanışır ve üniversitenin genelini ilgilendiren sorunlar hakkında bir sohbet toplantısı yapar. Toplantı sonunda kampusu ve kampus imkanlarını tanımak için dekanlık tarafından seçilen öğrenci eşliğinde bir kampus gezisi yapar. Buna diğer temsilci öğrenciler de katılabilir. Öğrenci değerlendirici gün sonunda takım başkanına rapor verir. Akşam takım toplantısında bu raporu takıma sunar, soruları cevaplandırır ve bölüm değerlendiricilerinin kendisinden incelemesini istediği konuları not eder.

Öğrenci Değerlendiricinin Sürece Katılımı

(g) Ziyaretin 1. gününde dekanlık sunumundan sonra, öğrenci değerlendirici yapılan programa göre, değerlendirme için MÜDEK'e başvurmuş her programın öğrenci temsilci grubuyla ayrı ayrı, dekanlık tarafından sağlanacak bir mekanda görüşür ve ilgili program değerlendiricisi için ölçütler bazında bir not hazırlar. Akşam takım toplantısında bu notları takıma sunar, soruları cevaplandırır ve program değerlendiricilerinin kendisinden incelenmesini istediği konuları not eder.

Öğrenci Değerlendiricinin Kapsamındaki Ölçütler

- Öğrenci değerlendiricilerin ilgi alanındaki ölçütler aşağıda sıralanmıştır. Bunların bazıları kurumun genelini (K) , yalnızca programı (P) veya her ikisini de ilgilendirebilir. Kurum geneli ile ilgili konular ilk gün yapılacak toplantıda, diğerleri ise, program değerlendirme toplantılarında ele alınacaktır.
- (Ölçüt 1.3) Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır. (P)

Öğrenci Değerlendiricinin Kapsamındaki Ölçütler

- (Ölçüt 1.4) Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir. (P)
- (Ölçüt 1.5) Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir. (K,P)
- (Ölçüt 7.1) Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır. (K,P)

Öğrenci Değerlendiricinin Kapsamındaki Ölçütler

- (Ölçüt 7.2) Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır. (K,P)
- (Ölçüt 7.3) Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır. (K,P)

Öğrenci Değerlendiricinin Kapsamındaki Ölçütler

- (Ölçüt 7.4) Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır. (K,P)
- (Ölçüt 7.5) Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır. (K,P)
- (Ölçüt 9) Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir. (K,P)